

Umeå kommuns funktionshinderråd

Tid: Fredagen den 25 oktober 2024 kl. 13.00-15.40

Plats: Stadshuset, kommunstyrelsens mötesrum

Beslutande: Tomas Wennström (S) (ordf.)
Robert Axebro (C)
Ari Leinonen (S)
Jan Lundberg (S)
Helena Smith (S)
Ronny Kassman (S)
Christin Broman
Lena Renlund
Monica Östensson
Lars-Ove Åhdén
Ann-Charlotte Nilsson
Jenny Näslund
Urban Clarin
Elmer Eriksson (M) (vice ordf.)
Stefan Nordström (M)
Igor Hell (M)
Åke Gustafsson (C)
Abbas Haghjo
Tone Høstman Salwin

Övriga deltagare: Se nästa sida

Sekreterare: § 34-44

Klara Lundgren

Ordförande:

Thomas Wennström

Justerare:

Abbas Haghjo

Ann-Charlotte Nilsson

BEVIS

Organ: Umeå kommuns funktionshinderråd

Sammanträdesdatum: 2024-10-25

Förvaringsplats: Strategisk utveckling

Underskrift:
Klara Lundgren, sekreterare

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Umeå kommuns funktionshinderråd

2024-10-25

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Tjänstepersoner och övriga

Bianca Byring, tillgänglighetsstrateg

Klara Lundgren, Sekreterare

FD

llv. Ah

§ 34

Upprop, val av justerare samt godkännande av dagordning

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd beslutar

att utse Abbas Haghjo och Ann-Charlotte Nilsson till justerare

att fastställa dagordningen

Ärendebeskrivning

-

Beredningsansvariga

Bianca Byring

§ 35

Föregående möte

Beslut

Föregående protokoll läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Föregående mötesprotokoll saknades innan dagens möte.

Dessa skickas ut av ansvarig tjänsteperson så snart som möjligt.

Kommentarer från rådets medlemmar.

Dialogmötet om skolbilar bör kallas informationsmöte då information gavs men ingen dialog skedde.

FRU- Umeå får information för alla kallelser för kännedom. De vet vad som pågår.

Svar på parkeringsplatser är knapphändig då endast bilder bifogats men ingen textförklaring, Umeå kommun måste prioritera att anpassade parkeringsplatser finns att tillgå i centrala Umeå.

Ansvarig tjänsteperson ser över om en mer utförlig förklaring finns att tillgå.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

§ 36

Information – fritid för alla FFA**Beslut**

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit emot informationen.

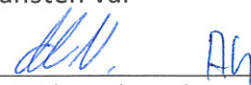
Informationsbeskrivning

Målgruppen inom fritid för alla är vuxna med intellektuell och neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. En målgrupp som behöver resurser och anpassad verksamhet. Målsättningen för verksamheten är att den ska vara trygg och ge möjlighet för besökaren att utveckla sin identitet. Verksamheten ska verka för jämställdhet och jämlikhet, vara välkomnande och öppen för olikheter. Besökarnas delaktighet och inflytande ska stå i centrum. God hälsa, både fysik och psykisk, ska främjas.

Målgruppen har ett behov av att få stöd i att hitta meningsfulla fritidsaktiviteter. Hindren för målgruppen att delta i fritidsaktiviteter är många, brist på tillgängliga aktiviteter, sämre privatekonomi, bristande transporter, beroende av ledsagning eller stöd från anhöriga med mera. Tillgång till en meningsfull fritid är en viktig faktor som påverkar individens hälsa, delaktighet, självbestämmande och inkludering i samhället. Det är därför viktigt ur både ett individuellt och ett samhällsekonomiskt perspektiv att målgruppen är delaktiga i kultur- och fritidsaktiviteter.

Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som ligger till grund för den nationella funktionshinderpolitiken. Myndigheten för delaktighet (MFD) har i uppdrag att främja ett samhälle som ska vara användbart och tillgängligt för alla.

I Umeå har fritidsverksamheten för denna målgrupp i många år organisatoriskt funnits inom socialtjänsten, innan dess fanns ansvaret hos landstinget. 2010 startades ett gemensamt projekt där socialtjänsten och fritidsförvaltningen gemensamt drev ett utvecklingsprojekt för att utveckla fritidsaktiviteterna för målgruppen. När projektet avslutades 2013 blev verksamheten en permanent del av fritidsnämndens ansvarsområde. Tanken med flytten var att ge fritidsfrågorna status och prioritet. Inom socialtjänsten var

fritidsfrågorna ofta av lägre prioritet då nämnden har andra huvuduppdrag. Det fritidspolitiska uppdraget står i centrum i och med att verksamheten idag ligger inom fritidsnämndens ansvarsområde. Allas rätt att styra sin fritid och att aktivt delta och påverka den är viktiga perspektiv som bör främjas framför vård och omhändertagande. Inom socialtjänsten får de lagstyrda uppdragen prioritet.

Fritid för alla ligger inom avdelningen Fritid unga men verksamheten skiljs från ungdomsverksamheten i rapportering till nämnden för att tydligare kunna följa upp och styra verksamheten. Fritid för alla är en volymmässigt liten verksamhet, jämfört med ungdomsverksamheten, men den har stor betydelse för de som besöker den och ett stort antal besökare. En enkät till besökarna visar att de är mycket nöjda med verksamheten och vill ha mer av allt.

Samverkan med socialtjänsten är fortsatt väldigt viktig och en nyckel för att framgångsrikt nå ut till målgrupperna. Ända sedan projektstadiet har samverkan med föreningslivet också varit en ledstjärna, det är en viktig faktor för att kunna erbjuda ett brett utbud till målgruppen.

Lokaler

Verksamheten Fritid för alla bedrivs idag i tillfälliga lokaler på Hartvigsgården på Grubbe från att tidigare funnit på, först Vaniljdrömmen Mariehem, och därefter Ersboda folketshus.

Lokalerna på Hartvigsgården omtyckta av våra besökare men vi behöver större lokaler och vi arbetar aktivt med en hållbar lösning framåt tillsammans med Fastighet.

Frågor från rådet

Behovet av funktionerande gym och rehab-lokaler är stort, den fysiska aktiviteten är viktig för denna grupp. Kan det finnas möjlighet att på sikt hålla en lokal för träning där man inte behöver boka tid?

Svar – Träning är otroligt viktigt och vi måste utveckla arbetet för fysiska aktiviteter. I dagsläget finns det en lokal på Västerslätt som håller träning under dagtid. Aktiviteterna sker på badminton center. Budgetramen sätter förhindrar att vissa aktiviteter kan utvecklas, prioriteringen har lagts på att

kunna erbjuda en varierad aktivitet för alla på så många olika tillfällen som möjligt. Exempel på aktiviteter är bandycup som är arrangerad med syftet att det blir likställt för alla, möjligheten att delta skall vara lika enkel och självklar för alla oavsett hinder.

Enkäten som nämnts, när är den gjord? De som inte deltar i aktiviteterna, har de fått möjlighet att svara på enkäten med?

Svar – Det är utdrag ur en remiss från 2019. Dock får vi årligen återkoppling från personer som är nöjda med verksamheten, men vi får också många synpunkter på lokalerna. Fokuset för enkäten har varit deltagarnas åsikter om verksamheten. Men att ta in åsikter från de som inte deltar kan vara intressant för framtida enkäter.

GDPR gör det svårt att lägga ut bilder från aktiviteterna. Det hade behövts mer bilder från dessa verksamheter och aktiviteter för att visa på att de finns och att de är populära. Finns det en möjlighet att göra detta framöver?

Svar – Det är sant att vi har haft en ganska sträng tolkning av GDPR lagen och därför inte publicerat bilder från verksamheterna. Nu börjar vi så smått luckra upp detta stränga synsätt på det. Det betyder att vi kommer kunna publicera mer innehåll. Men vi vet inte än i vilken omfattning.

Kommentarer

Hartvigsgårdens lokaler är inte anpassade för personer med rullstol, det bör ändras. Lokalens övervåning är inte tillgänglig i dagsläget.

Funktionshinderorganisationerna ser det som anmärkningsvärt att man använder en fem år gammal undersökning som referens.

Underlag som biläggs protokollet

Presentation har skickades ut i samband med kallelsen.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

§ 37

Umeå Växer Tryggt och Säkert**Beslut**

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Umeå växer tryggt och säkert startades 2018, efter att polisen uttryckt en oro kring utvecklingen i stadsdelarna Ersboda, Mariehem, Ålidhem och delar av Tomtebo. Näringsidkare och boende i områdena upplevde ökad social oro och otrygghet kopplat till problem som skadegörelse, öppen drogförsäljning, personrån, hot mot butikspersonal och en provocerande attityd till polisen. För att förebygga och motverka den utvecklingen sattes en särskild satsning, samordnad av Umebrå, som så småningom blev ett långsiktigt samverkansarbete. Samarbetet fick namnet Umeå växer tryggt och säkert, eftersom målbilden var att Umeå skulle fortsätta växa, men med tryggheten och den sociala hållbarheten i behåll.

Umeå växer tryggt och säkert är en paraplyorganisation som under åren möjliggjort många olika former av brottsförebyggande samverkan, både inom kommunen och utanför. Medverkande aktörer har bland andra varit polisen, ICA, Coop, Diös, Bostaden, Räddningstjänsten, Region Västerbotten, skolförvaltningen, Umeå Fritid, socialtjänsten, Gator och parker, samt många fler. Exempel på insatser som ingått i Umeå växer tryggt och säkerts åtgärdsplan är EST (en samverkansgrupp mellan polis och kommun med fokus på trygghet i den offentliga miljön), skapandet av Ersboda Ungdomens Hus (en mötesplats för unga i åldrarna 16–23), fler områdespoliser, Fritidsbanken på Ålidhem, upprustning av utemiljön på Ersboda, förstärka lovaktiviteter, samt inrättandet av ett operativt team på Ersängsskolan.

Uppdaterad inriktning

2023 antog Umeå kommun ett nytt program för social hållbarhet, där Umeå växer tryggt och säkert ingår som ett fokusområde. Programmets syfte är att visa hur Umeå ligger till när det gäller den sociala hållbarheten, och att integrera alla de insatser som pågår inom det området med

varandra. I samband med det togs också beslutet att uppdatera inriktningen på Umeå växer tryggt och säkert, dels för att bemöta de rekommendationer som framkommit i utvärderingen, dels för att anpassa arbetet till nya samhällsutmaningar. I stället för ett trygghetsskapande arbete inriktat på några stadsdelar är förslaget att rikta in det kommunövergripande förebyggande arbetet på ett nytt problem som polisen uppmärksammat, risken för att unga dras in i gängrelaterad brottslighet. Ett politiskt beslut om att kraftsamla har tagits, för att tidigt motverka och förebygga denna utveckling.

Nulägesanalys

Under hösten 2023 gjordes ett kartläggnings- och analysarbete för att bättre förstå hur problemet uttrycker sig lokalt i Umeå, samt hur kommun, polis, näringsliv och civilsamhälle tillsammans kan kraftsamla för att förebygga risken för att unga dras in i gängrelaterad brottslighet. Genom intervjuer, omvärldsbevakning och en öppen endagskonferens, Umebrå forum (umea.se), samlade Umebrå in information om läget, samt förslag från olika aktörer om hur man bäst kan motverka den här negativa utvecklingen på ett sätt som är långsiktigt, kunskapsbaserat och brett förankrat. Utfallet ligger till grund för ett batteri av åtgärder, för vidare arbete.

Behov av gemensam kraftsamling

Det som är tydligt redan nu är att alla goda krafter i samhället kommer behöva samverka för att kunna motverka ett så pass komplext problem som insocialiseringen av unga i gängrelaterad brottslighet. Allt pekar på att det inte finns några snabba lösningar, utan att det handlar om att arbeta långsiktigt genom en satsning på tidigt förebyggande insatser, och att främjande insatser är av stor vikt. Även om det offentliga har ett stort ansvar spelar andra aktörer, som civilsamhället, också en central roll – därav vikten av samverkan och att stötta gräsrotsinitiativ.

Organiserad brottslighet använder sig ofta av personer i utsatta situationer, till exempel ungdomar som inte har ett socialt nätverk, unga som hamnar utanför i samhället men även unga och personer med funktionsvariationer. Detta utnyttjande kan se olika ut, till exempel genom ekonomisk brottslighet som kan utföras av godemän genom användande av personers identiteter, kontrollera tillgångar, att stöd utförs av familjemedlemmar osv. Även

personers egna hem kan användas som deponier för att förvara saker. Även om denna grupp som oftast inte utnyttjas för den direkta narkotikaförsäljningen kan de utnyttjas på andra sätt av kriminella nätverk.

Socialtjänsten finns tillgänglig för dessa grupper för att minska risken för utsatthet och kriminella aktiviteter. Bland annat genomförs olika initiativ som till exempel kultur för hälsa, ett initiativ som riktar sig mot barn med NPF och funktionsnedsättningar för att skapa ett sammanhang och ett socialt skydds nät.

Kommentar från rådet

Sök fler samarbeten med organisationer som arbetar med barn, unga och personer med funktionsnedsättningar.

Underlag som biläggs protokollet

Information finns i bilagorna.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

§ 38**Skriftlig information om nya färdtjänstavtalet****Beslut**

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Färdtjänstavtalet samt generella föreskrifter och villkor – riktlinjer för Umeå kommun finns bifogade i kallelsen.

Sammanfattningsvis ska de nya avtalen skärpa kraven på företaget som tar sig an upphandlingen. Detta betyder att viten vid förseningar, dålig kommunikation och ej tillfredställande uppfyllande av avtalet kommer med konsekvenser. Kommunen skärper kraven och i och med detta vill förhindra problem som tjänsten tidigare dragits med.

Frågor från rådet

Det saknas punkter som rådet tidigare diskuterat i samband med färdtjänst. Vad beror detta på?

Svar – Det går att fortsätta ställa krav och synpunkter på avtalet. Ett separat möte med de som beställer kan vara en idé för att lösa detta.

Underlag som biläggs protokollet

Information och avtal skickas ut med kallelsen.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

§ 39

Rapport från hjälpmedelsmöte 21 oktober

Information

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Det finns många frågor som inte är besvarade när det gäller hjälpmedel. Till exempel kvarstår problem kring vem som ansvarar för vad. Vem kontaktar man om ett hjälpmedel går sönder?

I nuläget finns ingen samlad information att tillgå när dessa problem dyker upp. Vem äger frågan?

Avgifterna är orimligt höga när det kommer till hjälpmedel och insatser gällande hjälpmedel. Den här informationen måste finnas tillgängliga för både hjälpmedelsanvändare, anhöriga och personal.

Eftersom det finns flera huvudmän blir kommunikationen svår, detta problematiserar frågan ännu mer. Ett ökat samarbete mellan huvudmännen hade varit att föredra.

I dagsläget finns heller ingen jour för hjälpmedel, om något händer på kvällar eller helger sitter de som brukar medlen helt utan hjälp. Det läggs onödigt mycket ansvar på de som brukar hjälpmedlen. Även försäkringsfrågan ligger i dagsläget på brukaren av medlen, detta gör det svårt att veta vad som gäller när ett hjälpmedel går sönder. Denna information måste brukaren av hjälpmedel eller anhöriga själva ta reda på.

Sammanfattningsvis behövs fler möten för att reda ut frågan om hjälpmedel på ett tillfredställande sätt. Ett nytt möte sker den 2 januari 2025.

Underlag som biläggs protokollet

Inga underlag har bifogats

Beredningsansvariga

Bianca Byring

§ 40

Tidigt samråd 11 november i Uppdrag samråd och samverkan. Information

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Ett samråd kommer ske den 11 november angående samråd och samverkan. FUR kommer få brev om detta.

Vi kommer diskutera samråd och samverkan, skriftligt inspel på detta samråd skall vara oss till handa senast 4 november. Program skickas ut 5 november.

Inbjudan skall vara förståelig för alla. Det är viktigt att programmet förklaras på ett enkelt och förståeligt sett.

Förslag för samrådet –

Kontinuerlig lägesrapport om råden som finns i Umeå kommuns verksamhet och vad de har gjort/genomfört. Samt en uppdatering från arbetsgruppen.

Underlag som biläggs protokollet

Ingen skriftlig information bifogad

Beredningsansvariga

Bianca Byring

§ 41

Plan för etapp 2 – behandlats av Kommunstyrelsen 15 okt. Information**Beslut**

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Program för tillgänglighet i Umeå kommun 2018–2030 (kortare: Program för tillgänglighet) beslutades av kommunfullmäktige år 2018. Programmet är indelat i tre etapper på vardera fyra år. Varje etapp består av två till tre fokusområden. Etapp 2 har fokusområdena Fysisk miljö, Boende och närmiljö samt Utbildning. Arbetet med etapp 2 påbörjades år 2023, liksom beredningen av den här planen som heter Plan för etapp 2, Program för tillgänglighet i Umeå kommun 2018–2030 (kortare: Plan för etapp 2). Planen beslutas av kommunstyrelsen.

Planen för etapp 2 består av två delar. En beslutsdel pekar ut vilka nämnder och bolag som ansvarar för de tre fokusområdena under Etapp 2, vilka år etappen genomförs och hur Plan för etapp 2 ska följas upp.

Tanken är att detta skall skärpa kraven för nämnderna med ett uppföljningsansvar.

Frågor från rådet -

Kommer synpunkterna som råder tidigare framfört att hamna i dokumentet? Det nya dokumentet borde tas upp i samråd. Även remissrundan och det som kom fram där borde tas upp i ett samråd.

Svar – det finns synpunkter inkorporerade i dokumentet. Dessa besvarar vissa frågor.

Förslag från rådet -

Parkeringsfrågan bör tas upp på ett bredare plan än att bara finnas med i dokumentet. Detta är en otroligt viktig fråga och den borde få mer tyngd.

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Umeå kommuns funktionshinderråd 2024-10-25

Underlag som biläggs protokollet

Information finns bifogad i kallelsen.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

Justeringsmännens sign:

Ful

Utdraget bestyrks:

dlv Ah

§ 42

Verksamhetsberättelse 2023 - Information**Beslut**

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Beskrivningen av verksamheten är baserad på protokoll från 2023. Frågan till rådet är om det finns några rättelser rådet vill tillägga?

Tillägg från rådet -

På sidan 5 borde alla grupper som arbetar kring olika frågor finnas med i verksamhetsberättelsen. Till exempel gruppen som arbetar med parkeringsfrågor.

På sidan 4 är den första meningen oklar, vad menas här? Behövs det ett tydliggörande.

Sidan 3 beskrivningen av UFR behöver tydliggöras.

Det handlar om funktionshinderfrågor och inte funktionsrättsfrågor.

Reglementet från 2014, det är otydligt vilka som beslutat dokumentet, KS och KF står med som beslutsfattande men båda finns inte med i underskriften av dokumentet. En fråga om giltighet kring dokumentet tas upp. Har vi arbetat utifrån ett dokument som egentligen inte är giltigt då inte alla beslutsfattande organ finns med.

Svar från ordförande angående reglemente, vi arbetar inte längre utifrån detta dokument då nya riktlinjer och föreskrifter ska tas fram för alla råd i kommunen. Riktlinjerna finns redan och är beslutade. Dock ska rådet ta fram en föreskrift för rådets arbete.

Underlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

§ 43

Temaråd eller seminarium den 29 november**Beslut**

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen och beslutar att ämnesområdena för temarådet är godkända.

Ärendebeskrivning

Temarådet kommer behandla frågor kring arbetsmarknad och vuxenutbildning. Två viktiga frågor är tillgänglig vuxenutbildning och tillgänglig arbetsmarknad, sysselsättning och arbetsplatser.

Är ämnesområdena för rådet godkända?

Svar – Ja.

Funktionshinderorganisationerna önskar att Arbetsförmedlingen och då speciellt sius är delaktiga.

Temarådet sker i samverkan med område utbildning och arbetsmarknad. Utbildningsförvaltningen är osäkra på om det finns tid för dem att genomföra rådet. Därför avvaktar vi med ett fullständigt program tills svar finns från förvaltningen angående deras deltagande.

Underlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

§ 44

Nämndernas redovisning/återrapport - Information.**Beslut**

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Tekniska nämnden -

Den nya upphandlingen om färdtjänst är klar. Det innebär bland annat fler viten för utebliven, försenad eller på annat sätt ej tillfredställande färdtjänst.

Den nya upphandlingen stärker rätten för den som använder tjänsten.

Kulturnämnden -

Inga aktuella frågor just nu.

För kännedom samarbetar Umeå växter tryggt och säkert med biblioteken, kulturskolan och fritid med aktiviteter som riktar sig mot personer i autismspektret. Kultur för hälsa riktar sig till elever som är hemmasittare för att ge dem ett sammanhang och skapa ett nätverk där de kan utvecklas och komma tillbaka till skola.

Gymnasie- och vuxenutbildningens nämnd –

De tar just nu fram program inför höstterminen för gymnasiet. De arbetar även med Vasa skolan.

Byggnadsnämnden –

De har fastslagit nya rutiner för bidrag.

För- och grundskolenämnden -

De arbetar just nu med förskolestrukturen och hur den ska se ut under de kommande tio åren, till exempel så ser de över lokaler och utformningen av dessa.

Barnen måste finnas på hemmaplan, förskoleplatserna måste anpassas efter detta.

Även underhåll på lokaler och platser ses över.

Äldrenämnden –

Utredningen och beslutet om personer under 65 år skjuts upp till hösten 2025.

Fråga – varför måste beslutet skjutas upp?

Svar – Utredningen behöver ytterligare en konsekvensanalys för att utredningen ska vara så robust som möjligt.

Det tillkommer ett tilläggsuppdrag om behovet av omställningar.

De ser stora brister i kompetensförsörjningen för bland annat tillgången på undersköterskor och sjuksköterskor. Därför måste det bli ett tryck på förebyggande arbete för att motarbeta bristen på personal fram över.

Individ- och familjenämnden –

Boendestödet utreds för att kunna utreda hur många det blir och vilka åtgärder som måste genomföras.

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Nämndernas politiska representanter.

